

21 Radical

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul III,
(CCIL)
Nr. 315
Simbătă,
29
Februarie,
1992
5 lei

PRINTRE CHIRIAȘI

L-am văzut, mai serile trecute, la televizor, pe îndivul acela care a candidat la... fotoliul de primar general al Capitalei — mare revoluționar, ins cu activitate dizidentă sub dictatură (cică era în relații cu „Solidaritatea” poloneză!) om politic postrevoluționar, psihosociolog cu studii la „Unde” etc. — adică pe domnul Cazimir Ionescu, între două tipuri de chiriași care manifestau pentru... „proprietatea” lor. Deloc spășit pentru înfringerea, binemeritată, în alegerile bucureștene, domnul Cazimir se lansa printre manifestanți, în scheme (de această dată fără pix și hîrtie) frumos gîdilatoare pentru urechile naivilor: „noi, FSN-ul avem de mult soluții pentru problemele dumneavoastră, dar... Avem și un proiect de lege dar...” Și uite-așa, cu tot felul de „daruri”, carlatida fesenistă (de-acum puternic erodată) își și începuse propaganda pentru alegerile legislativului (care vor fi, sau nu vor fi, în luna mai!). Adică, „noi vom face și vom drege, dar...” Dar ce, domnule Cazimir? Păi, problema se pune puțin altfel: ce-ați făcut pînă acum, avînd la îndemînă toate „articulațiile” Puterii? Ce-ați făcut pentru cei mulți, nu pentru puținii emanați din spinul otrăvit al trandafirului? (Nu din singele revoluției!).

Și apoi, ce e cu acele subtile „daruri”... Insinuări la adresa cui? Nu cumva avem, și de această dată, de-a face cu o mică diversiune? „Păi — ziceți dumneavoastră — dacă s-au tot făcut mitinguri, greve, manifestații, proteste, cînd era să facem?” Așa-i, domnule Cazimir, au fost tot felul de proteste împotriva FSN-ului, dar atunci nu v-am văzut printre manifestanți — probabil făceați scheme pentru alte mici minciuni.

Ei, acum ce mai vreți? Tot fotolii, tot unanimitate, tot liniste pentru minciuna voastră cea de toate zilele?

Nu vedeți că sinteți doar un chiriaș al Puterii, care nu v-ați plătit obligațiile?

TRAIAN SUCIU

Așadar, se poate!

Imediat după evenimentele din decembrie 1989 și în continuare, s-a tot bătut monedă pe ideea că democrația ar fi incompatibilă cu așa-zisa „vinătoare de vrăjitoare”, considerîndu-se că o atare „vinătoare” ar însemna pedepsirea tuturor celor care au fost membri ai partidului comunist român. N-am înțeles nici atunci și nu înțeleg nici acum (mai ales acum!) despre ce „vinătoare” este vorba? În primul rînd că a-i pedepsi pe răufăcători, de orice stirpe ar fi ei, este un act de dreptate și nu o vinătoare. Și apoi, că cei care au lansat apelul se conduc după principiul hoțului care, el însuși, strigă în gura mare: „brindeți hoțul”, alergînd dintr-o direcție în alta, pînă își pierde urma.

Să ne explicăm. Așa-zisa „vinătoare” se referea la pedepsirea foștilor activiști de partid, care prin poziția lor privilegiată, prin funcții și prin însărcinări sau liberă inițiativă (dar cu substanțiale avantaje) au săvîrșit, în perioada dictaturii și opresiunii comuniste, fapte de o gravi-

tate, mai mică sau mai mare, care au provocat suferințe, durată, neliniște, umilințe și chiar moartea. Și atunci, poporul nostru blind, îngăduitor și-a zis în sinea lui: stai frate, că ăștia au dreptate (care „ăștia”, vom vedea mai tirziu). Și eu am fost membru de partid și eu am avut carnet de partid și eu am plătit cotizație și eu am luat cuvîntul la ședință și eu am ridicat mîna la alegeri și eu... și eu... și eu... Deci, toți am fost activiști și toți vom fi pedepsiți (vin Rațiu și Cîmpeanu și ne împușcă pe toți!).

Între timp „ăștia”, adică cei cu găselnița „vinătorii de vrăjitoare”, profitînd de buimăceală s-au regrupat, s-au așezat mai solid în scaune, au scos iarăși biciul dictaturii și al bunului lor plac, l-au schimbat pe Marx cu Biblia și... dă! Tot ei taie și spînzură în politică, în administrație, în justiție, în armată, în presă, în comerț, în cultură, în învățămînt, în tot ce mișcă în țara asta. Ca să nu mai miște decît cum hotărîse foștii tovarăși, deveniți acum prea-o-

norabili domni.

E nevoie de exemple? Uitați-vă în Parlament, uitați-vă la partidele politice, care calcă mai apăsător cu stîngul (puteți să trageți din cînd în cînd cu ochiul și în dreapta...) uitați-vă cu atenție și-i veți recunoaște sigur. Au ceva specific: aroganță, debit verbal și incompetență.

Și mai e ceva: cum apare la orizontul vieții noastre social-politice cite un om onorabil, care simte cu inima și gîndește cu capul, dispus să facă ceva dezinteresat pentru binele public, hai pe el, împroașcă-l cu noroi, dă-l repede cu măturoiul pînă-l desființezi cu totul, ca să nu mai aibă nici un credit. Noroc că lumea, cum s-a văzut și în actuala campanie electorală, s-a mai deșteptat și, încet-încet, se dămirește „cine-i om și cine-i cine”, cum s-ar zice. Baiu-l că nu peste tot.

(continuare în pag. a II-a)

Nicolae GASTONE

Dezbateri economice

În cadrul Cercului de dialog și dezbateri „Economia de piață: concept, trăsături, acțiuni” al Universității din Sibiu vor fi susținute o serie de conferințe pe teme variate, cum sînt: Bursa ca instituție de piață; Sintagma — riscul asigurării; Zonele libere; Confruntarea dintre stat și întreprinzătorul privat; Doctrina lui Keynes în activitatea românească etc.

Conferențiază economiști de renume național și internațional, ca Ion Rațiu, Traian Băsescu, Dan A. Lăzărescu, Călin Marinescu, Mihai Serescu. Expunerile vor fi publicate în Analele Universității.

Sînt invitați toți cei interesați în problemele economice actuale.

Sfînta primenire

Poate că floarea speranței va fi ocrotită cu grijă în mult așteptatul buchet, ferită de înțepăturile veninoșilor țepi ai unui timp revolut.

Și atunci, poate că vom putea ști cine ne-a ucis pe cei dragi, ne-a ținut fără adăpost sub ploaia de gloanțe, ne-a întunecat vederea, încercînd să ne convingă că ne-am luptat cu umbre, ne-a „reașezat” în mai vechea, nedreaptă ordine.

Atunci cînd nonvalorile vor fi incinerate și fotoliile dezinfectate poate că vom putea cere socoteală pentru propovăduirea și ridicarea la rang de frunte a minciunii!

Întru repunerea în drepturi a înțeleptelor noastre datini și ziceri poate nu vor mai exista terfelitori ai sacrificiului din decembrie 1989.

Ciufulita cioară ouătoare de „epoci de aur”, mai speră încă în vopsirea și menținerea ei pe post de privilegiatoare.

Inculți și mizerabili, jăvre lacome ne latră cum că „rău cu rău, dar mai rău fără rău”. Credeți voi — temelii ale iadului — că renunța-vom la sfînta primenire?

Mult așteptata primăvară a speranțelor noastre, aducă-ne nouă, Doamne, puterea de a ne săvîrși întru Dreptate și Adevăr.

Nicolae GHINEA

Cine îi restructurază pe domnii directori?

Sîntem din ce în ce mai stresați de ziua de azi, și mai speriați de ziua de mîine. Ne bucurăm atunci cînd reușim să satisfacem micile dorințe ale copiilor noștri. Ne bucurăm că am luat pîine de casă cu 5 lei mai ieftină decît de obicei, sau că am reușit să cumpărăm un kg din mult căutat și ieftinul parizer. Preferăm să mergem 2 km pe jos pînă la un magazin privatizat, care vinde țigările Monte Carlo cu numai 110 lei. Toate acestea le facem convinși că nu avem încotro și ne vedem mai departe, cumînți, de slujbele noastre — mai bine sau mai prost plătite — cu teama de a nu supăra pe cineva care să ne dea afară, sub masca

acelei REDUCERI DE ACTIVITATE, devenită un fel de sperietoare.

Atunci cînd fără motiv conducerea societății la care lucrăm și consiliul de administrație ne trimit o decizie prin

S. C. SCANDIA S. A.

care sîntem anunțați că nu mai facem parte dintre cei care muncesc acolo, fiind dați afară, aruncați de parcă am fi o zdreanță nefolositoare, ne apucă disperarea și durerea. Disperarea că odată cu noi și familiile noastre au rămas în

drum, și durerea că nu vom mai putea zîmbi multă vreme împreună cu copiii noștri.

Așa s-a întîmplat și la S.C. SCANDIA S.A. Vineri, 21.02.92 consiliul de administrație a hotărît să dea afară 9 șoferi din cei 70, pentru reducere de activitate. Am fost vizitați la redacție de cîțiva dintre acești oameni, care nu puteau să înțeleagă (și nici nu aveau cum), de ce au fost dați afară din slujbele în care munceau de foarte mulți ani. Reținem pentru dumneavoastră o parte din discuția avută cu dîșii.

Blaga Simion — 58 ani, 21

(continuare în pag. a II-a)

Dan Ioan BOGDAN

Mărtisor pentru tătici.

Foto: Iulian PREDA

Din sumar

- Prețurile și clauza... pag. 2
- Vom mai avea școli profesionale? pag. 2
- Răscoala românilor sub Horia, Cloșca și Crișan
- Rebus
- Un fruntaș memorandumist — Iuliu Coroianu pag. 3

Cine îi restructurează pe domnii directori ?

(urmare din pag. 1)

de ani în aceeași întreprindere, fără nici o abatere în această perioadă: mai are doi ani până la pensie. „La început a fost zvonul pe care l-au răspindit, cu bună știință, că se va desființa Autobaza. Autobaza nu s-a desființat. Ni s-a spus să stăm cuminiți că nici unul din noi nu va rămâne pe drumuri. Asta a fost o minciună, pentru că 9 dintre noi sîntem acum șomeri. Dl. director Chirilă refuză să stea de vorbă cu cei restructurați. Nu s-a procedat corect, există șoferi angajați de foarte puțin timp care au rămas în posturi. Am făcut și pe merceologul și pe șoferul și pe încărcătorul, am făcut întotdeauna ceea ce a trebuit și acum mă trezesc pe drum. Nu știu cum aș putea reveni la linia de plutire. Sînt disperat. Soția îmi este bolnavă și nu îmi pot găsi locul. Cine mă mai angajează acum, la 58 de ani, cu doi ani înaintea pensiei? Nu am lipsit nici odată de la serviciu și acum sînt obligat de alții să o fac. Nu pot să înțeleg cum au putut acei oameni să-mi hotărască viața, fără să mă întrebe nimic. M-au tratat de parcă aș fi fost un ciine mort la marginea drumului. Nici atîta importantă nu am avut pentru ei?

Cum le-ar cădea domnilor directori dacă i-ar aștepta dimineața cineva la poartă și le-ar spune că de astăzi nu mai lucrează pentru că sînt restructurați?

Mazilu Marin, 47 de ani, 30

de ani de muncă. „Sînt și eu în aceeași situație. Cu mine și cu colegii mei, direcțiunea s-a purtat foarte urît. Nu pot înțelege criteriile care au stat la baza hotărîrii lor. Am 4 copii și soție casnică. Nu știu ce o să fac mîine, ce le voi spune copiilor și soției. Unde voi găsi de lucru? Cine mă va angaja? Domnii directori își permit să trateze întreprinderea ca pe o moșie proprie. Niciăieri nu scrie că acești domni trebuie să iasă la pensie din funcția de directori. Directorii noștri (Gorun Aurel, Bozdoc Ioan, Chirilă Ioan) nu se prea gîndesc la muncitori, ci numai la binele lor. Acești directori ar trebui să se gîndească la binele oamenilor din subordine și nu cum să-i arunce în necaz și desperare.

Dl. director Chirilă ia împreună cu soția, care lucrează tot la S.C. SCANDIA S.A., două salarii și au un singur copil. La mine în familie va fi un ajutor de șomaj la 6 persoane. Parcă nu-i drept. Nimeni nu ne dă nici o explicație pentru ce s-a întimplat, nimeni nu vrea să ne bage în seamă. Nimeni nu are curajul să ne spună direct, în față, că ne-a lăsat pe drumuri. Fug de noi, le este rușine să ne privească în ochi și nouă ne este rușine și scribă de rușinea lor. Un director are niște responsabilități de care trebuie să se achite și nu să se joace tenis cu necazurile noastre.

Dioșteanu Ioan — 50 de ani, 30 de ani vechime. „Nu știu din ce motiv ar putea să mă dea afară, pentru că am mun-

cit tot timpul. Am constatat însă că persoanele care au o anumită verticalitate, sau gură mare cum zic șefii, trebuie să fie dați afară. Noi am făcut rost de piese pentru mașini, pentru că pe ei nu-i interesează. Dacă am cerut ca toți să-și facă datoria ne-am trezit restructurați. Ne cerem drepturile și nu ni se dau. Este mai rău decît pe vremea comuniștilor. Ticăloșii nu mai au acum frică de nimeni. Nepotismul este mai în floare decît oricînd la întreprinderea noastră. Aparatul birocratic este mai puternic decît înainte. Cei care muncesc sînt dați afară, cei care huzuresc sînt ținuti în continuare. Dl. director Gorun ne tratează ca pe niște slugi. Trebuie să-i amintim domnului director că noi nu sîntem slugi. Dacă procedează în acest fel va avea de suferit întreprinderea și familiile noastre. La acest lucru trebuiau să se gîndească cei din conducere.

În aceeași situație se află și domnii Vlad Samoilă, Voinea Ioan, Patriche Bozdoc, Turcu Ioan, Dumitru Marian și Opriș Santinel.

Oamenii care ne-au vizitat redacția susțin că la întreprinderea S.C. SCANDIA S.A. se derulează un scenariu asemănător cu cel din filmul „Caracatița”. Ne mai spun, acești oameni, că nu o să se oprească aici și că o să lupte pentru dreptul de a munci, în continuare, constituit, cu toate piedicile pe care unii li le-au pus, restructurîndu-i.

Huța-uță

Să dormim pe săniută.

Foto: Iulian PREDA

Așadar, se poate!

(urmare din pag. 1)

Să lămurim acum ce-i și cu „pedeapsa” care ar fi trebuit să fie aplicată „vrăjitoarelor vinate” și de care eu zic că nu ar fi bine să fie oricum absolvite. Nu! Doamne ferește

și apără! Să nu vă gîndiți cumva la ardere pe rug! E vorba doar (așa cum stipula și punctul 8 din Proclamația de la Timișoara, dacă vă mai amintiți!) să fie trimis fiecare la locul și profesia sa. Cel care e inginer să facă inginerie, cel care e dascăl să facă dascălie, cel care e muncitor să-și facă meseria, cel care e plugar să facă plugărie și cel care e fără să se califice, dracului, dar nu la Academia lui Fănică Gheorghiu. Adică, să le fie luat scaunul de sub fund și să le fie pusă unealta de lucru în mînă. Grea pedeapsă. Cumplit de grea, dacă te gîndești că tovarășul s-a cam învîtat, ani și ani de zile, doar să dea dispoziții și să tragă concluzii (favorabile, cînd e vorba despre el și proaste, cînd e vorba despre alții). Dar ce nu poate omul, cînd este obligat să mai și vrea?

Am scris aceste cîteva rînduri pentru că, dacă am început să ne trezim, deșteptarea trebuie să fie deplină!

Vom vedea...

Natalia DROC

Prețurile și clauza...

Vom mai avea școli profesionale?

Întrebarea de mai sus nu este deloc întimplătoare, deoarece școlile profesionale se bazează pe un sprijin financiar asigurat de întreprinderi, ori în momentul de față foarte multe întreprinderi se văd confruntate cu imense probleme ce le pun în imposibilitatea de a face cheltuieli suplimentare, nelegate direct de producție. Pînă acum, de bine, de rău, elevii școlilor profesionale semnav un contract, prin care li se asigura și un loc de muncă după terminarea școlarizării, lucru care nu mai poate avea loc, de vreme ce în majoritatea sectoarelor se fac reduceri de personal. Ministerul Învățămîntului nu dispune nici el decît de un buget minim, care cu greu îi asigură supraviețuirea. În consecință, nu poate subvenționa acest sector. Nu rămîne atunci decît soluția ca cei ce doresc să-și însușească meseria să plătească costul școlarizării, ceea ce în mod sigur o mică parte dintre ei o pot face. Aceasta fiind situația, este imposibil să întrevădem altceva decît dispariția școlilor profesionale. Nu este greu de prevăzut, acest lucru va conduce nu numai la o creștere a șomajului în rîndul personalului specializat existent dar și la limitarea șanselor de încadrare a tinerilor și creșterea neadaptării lor sociale. Legea învățămîntului (ca de altfel multe altele) întîrzie pe mesele Parlamentului, condamînd învățămîntul profesional la dispariție. Pînă nu este prea tîrziu toți factorii de răspundere ar trebui să găsească o soluție viabilă acestei probleme, pentru că altfel nici nu vom mai putea pune întrebarea: vom mai avea școli profesionale? (M.G.)

La întreprinderea „13 Decembrie” lucrurile nu stau chiar pe roze, (Oare, unde, în țara asta, lucrurile stau pe roze?). Oamenii se plîng ba de salariile mici, ba de condițiile de muncă, ba de șomajul tehnic, ba de șomajul-șomaj ș.a.m.d. În această situație ne-am adresat domnului director ing. Ionescu Zaharia, cu care am purtat o discuție privind greutățile cu care se confruntă întreprinderea și care ar putea motiva nemulțumirile oamenilor.

„O primă problemă ar fi cea a materiei prime: pielea. Mai precis, prețul de achiziționare al acesteia. Astfel, dacă un kg de piele HECT tip 6 costa 54,40 lei la 1 decembrie 1991, acum și-a schimbat prețul, ajungînd la 158 lei/kg. Ceea ce face ca un mp de piele să coste 1631 lei, față de 769 lei, la 1 decembrie 1991. Și tot așa... S-a ajuns în felul acesta la niște prețuri foarte mari ale produselor finite (truse): între 4000 lei cea mai simplă și 6500 lei. Și asta, cu un beneficiu minim între 8 și 9%. În condițiile în care ofertele de plată pe piața mondială nu se modifică, ba chiar tind să scadă, concurența pe care ne-o fac China, Coreea, Taiwanul, Filipinele ne dezavantajează extraordinar. Mă și mir cum pot scoate asemenea prețuri mici. La asta se mai adaugă lipsa clauzei națiunii celei mai favorizate, de la americani, care cumpărau de la noi cea mai mare parte a producției”. (Un calcul rapid făcut de dl. director Ionescu îmi demonstrează că în eventualitatea în care clauza ne-ar fi acordată, prin vînzarea produselor s-ar acoperi nu numai cheltuielile

de producție, dar s-ar obține și un beneficiu).

Trusele de la „13 Decembrie” se vînd acum în Europa (Anglia, Suedia, Germania, Rusia, Țările Baltice). „Înainte URSS și Cuba reprezentau o piață de desfacere care ne luau 60% din producția de marochinărie și înlocuitori — ne mai spune dl. director. Acum nici măcar o bucată nu le mai putem vinde. În momentul de față se încearcă acel circuit de schimb între noi și Ucraina și Rusia. Noi le dăm produsele noastre, iar ei ne dau în contrapartidă, gaz metan și energie electrică. Numai că și ei se orientează către produsele de strictă necesitate; or, numai de strictă necesitate nu sînt produsele de la „13 Decembrie”. Soluția pe care o întrevădem este să lucrăm în Lohn sau semi-Lohn. Adică, partenerul — de exemplu o firmă din Germania — să aducă o parte din materia primă și materialele necesare, iar noi să venim cu manopera și eu restul de materiale (acolo unde este cazul). În momentul de față, acest contract ne ocupă peste jumătate din producție. Și s-ar putea să dezvoltăm aceste relații...

Problemele cu oamenii? Sînt sigur că sînt, dar justificate. La Tăbăcărie, de exemplu, în ianuarie și februarie, din cauza presiunii scăzute la gaz metan s-a lucrat la 60 % din capacitate. La Marochinărie — piele, din același motiv, s-a ajuns la șomaj tehnic. Au fost 7 zile în șomaj tehnic...

Concluzionînd, problemele mari ar fi: prețurile și clauza... Dacă nu dezvoltăm Lohn-ul și semi-Lohn-ul, Marochinăria și pielăria sînt fa-

limentare, pentru că n-au cui vinde.”

Ne-am despărțit cu promisiunea și speranța că într-o zi domnul director Ionescu va avea mai mult timp să stăm de vorbă despre necazurile întreprinderii, despre problemele oamenilor. „Vom merge și în fabrică” — ne-a promis domnia sa.

Vom vedea...

Strop cu strop...

• Devin tot mai evidente motivațiile (unele cel puțin) pentru care conducătorii Republicii Moldova nu se grăbesc să se întoarcă la sinul țării-mamă. Este adevărat, nici noi nu le-am prea ieșit în întîmpinare cu sincere și hotărîte oferte frățești. D-l Mircea Snegur pare să fi prins gustul vizitelor și întrevederilor la nivel înalt. De ce să intri în Europa cînd e mai tentant să sari direct peste ocean și să stabilești legături (diplomactice, deocamdată) cu coloși ca SUA și Canada? Cineva va trebui să-i deschidă ochii, dacă singur nu este în stare să o facă, lăsîndu-l să înțeleagă că simplele făgăduieli generoase nu pot suplini eforturile proprii ale unei populații (în cazul în speță n-aș zice popor) pentru redresarea prin ea însăși. Am avut și noi unul care a cîntărețat lumea în lung și în lat, încît în scurtă vreme ne-a scos datori față de străinătate cu cîteva miliarde de dolari, încît eram pe punctul „să mîncăm scoartă de stejar”. S-ar putea ca pădurile Basarabiei să dispună din abundență de un asemenea produs. Mă rog! Poate după esca la de la Helsinki, susnumi-

tul președinte va trage cuvenitele învățăminte. Să-i ajute Dumnezeu! • În permanentă vin la redacție cetățeni care susțin că nu vor să mai plătească taxele pentru salubritate, deoarece atît gunoaiile din gospodăriile cît și cele de pe străzi zac cu săptămîinile... Din investigațiile noastre reiese că „Salubris” face ce poate cu puținii bani pe care îi are. Fondurile pe care trebuia să i le ofere vechea administrație a municipiului se lăsau mereu așteptate • Toți cei care l-au votat pe dl. ing. Șerbu Sorin Inocențiu pentru funcția de primar găsesc de cuviință că domnia sa împreună cu consilierii trebuie să muncească asemenea unor... iobagi, dacă nu ca niște sclavi, pentru a lichida grabnic sechelele... șerbiei comuniste. Nici nouă, votanților, nu ne este îngăduit să stăm cu brațele încrucișate și să privim la truda gospodariilor aleși. Trebuie să ne apucăm de treabă fără zăbavă, pentru un Sibiu european, civilizat. Așadar, puneți-ne la treabă domnule primar! Cu tact, pricepere și... inocență și vom reuși. Să ne urăm reciproc succes. Geo GEORGESCU

Comemorări

Răscoala românilor sub Horia, Cloșca și Crișan

Zilele acestea de sfârșit de februarie în 1785 s-a petrecut una dintre cele mai cutremurătoare tragedii ale istoriei noastre și anume uciderea pe roată a lui Horia și Cloșca (Crișan reușise să se sinucidă cu câteva ore mai înainte).

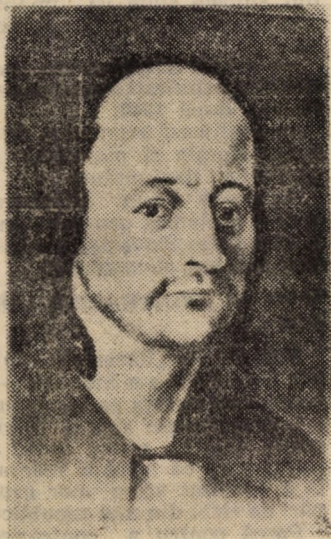
Nu mai comentăm cauzele care i-au făcut pe români să se răscoale, fiind cunoscută starea de lucruri și pentru că nici istoria omenirii nu înre-

putind să suporte spectacolul a făcut semn călăului să-i dea lovitura de grație. Prefectul maghiar care era de față a făcut scandal pentru că i s-a scurtat distracția, iar consilierul aulic l-a destituit pe loc, în fața mulțimii adunată cu forța la „spectacol”.

De notat că nedreptatea socială fierbea în toată Europa și că răscoala românilor din Transilvania a precedat cu cinci ani marea Revoluție franceză.

În apărarea lui Horia și a răscoalei românilor s-au ridicat multe voci din Europa; astfel, J. Brissot, unul dintre teoreticienii prerevoluționari din Franța, a tipărit în acest sens o carte — o broșură — la Dublin, în Irlanda (fiindcă nu mai acolo regii nu aveau „tre-

cere”). Acea broșură nu era de fapt decât o scrisoare deschisă către împăratul Austriei, căruia i se adresa doar cu titlul de „Principe”, deși titlul acestuia era: „Împărat al Romanilor, rege al Boemiei, rege al Ungariei, principe al

gistrează nicăieri că s-ar fi produs vreo răscoală sau revoluție din cauză că poporul o ducea prea bine.

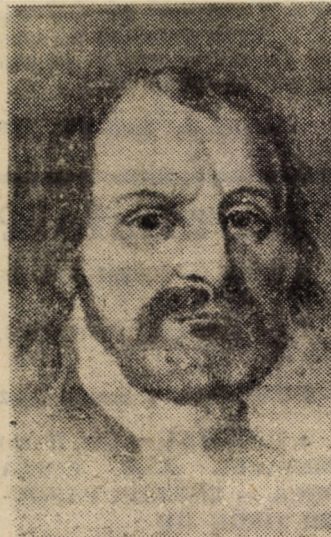
Este de reamintit numai cruzimea diabolică a virfurilor societății maghiare din Transilvania, care avea rolul de jandarm între împărat și posesiunile sale: Cehia, Transilva-

Transilvaniei”, etc. Acel Brissot l-a apărut pe Horia și pe ai lui, dându-i o lecție împăratului: „Adu-ți aminte principe, că mulțimile numai cu mare greutate se hotărăsc să se răscoale și dacă o fac, o fac fiindcă nu mai au încotro!”

Se cuvine, deci, ca în acest sfârșit de februarie să ne amintim de lupta înaintașilor noștri și cu toate frământările noastre zilnice să le adresăm un gând pios, bun și frumos!

Ioan MOGALDEA

nia, Serbia.

Pentru moartea lui Horia, Cloșca și Crișan s-au făcut preparative speciale, o adevărată punere în scenă după o regie specială.

A fost de față toată elita conducerii ungurești și consilierul aulic trimis de împărat, ca să-l reprezinte.

S-a stabilit ca Horia să fie ucis prin opt lovituri cu roata zimțată, dar consilierul aulic, după a treia lovitură, nemai-

Portretele lui Horia, Cloșca și Crișan, atribuite pictorului Johann Martin Stok, sint realizate în ulei pe pânză și ulei pe lemn și fac parte din colecția Muzeului Brukenthal.

Un fruntaș memorandist astăzi pe nedrept uitat, IULIU COROIANU

În luna martie 1892 a avut loc la Sibiu cea de a doua Conferință Extraordinară a Partidului Național Român, care a definitivat textul celui semnal de alarmă — MEMORANDUM-ul — act care a fost redactat în cea mai mare parte într-un limbaj curat românesc și convingător, de un fruntaș memorandist, astăzi pe nedrept uitat, Iuliu Coroianu (1847—1927), unchi după mamă al marelui luptător pentru reînțregirea României Mari, Iuliu Maniu. Redactarea Memorandumului s-a făcut la sediul actualei Facultăți de Teologie „A. Șaguna” (în clădirea din fundul curții). Documentul conținea revendicări legitime ale Românilor din Transilvania și Ungaria, adresate împăratului Austro-Ungariei, Franz Joseph.

Se știe că tot la Sibiu, dar în luna ianuarie a aceluiași an, a avut loc Conferința Extraordinară a PNR (eveniment trecut cu vederea de mai marii Sibiului de azi), care a pus bazele redactării acestui document.

S-a format o delegație (deputațiune) de 300 români, în frunte cu dr. Ion Rațiu care în mai 1893 s-a deplasat la curtea imperială de la Viena, pentru a susține doleanțele neamului nostru. Dar împăra-

tul a refuzat să-i primească, plicul (cu memoriul) fiind predat la cabinetul imperial.

Cînd a-mata română a ocupat Budapesta în 1919 a găsit Memorandumul sigilat, pe care apoi l-a adus la București.

Pentru îndrăzneala prezentații și publicării Memorandumului, guvernul ungar a făcut proces membrilor Comitetului național — în mai 1894 — fiind condamnați la detenție între 2—5 ani, în temnițele de la Vaț și Seghedin, dar eliberați mai devreme, la intervenția guvernului de la București și a regelui Carol I.

Au fost condamnați Ion Rațiu (2 ani), Gh. Pop de Băsești (1 an), Vasile Lucaci (5 ani), D. Comșa (3 ani), D. P. Barciu (2 1/2 ani), Aurel Suciu (1 1/2 ani), M. Velicu (2 ani), Th. Mihali (2 1/2), Nic. Cristea (8 luni), R. Patita (2 1/2), Gh. Domide (2 1/2), Dionisie Roman (8 luni), P. Barbu (2 luni) și fiul vicarului greco-catolic al Silvaniei, dr. Iuliu Coroianu, avocat de Cluj-Napoca, cel uitat pe nedrept așa cum am mai amintit mai sus.

Se cuvine, acum, la împlinirea unui veac de la Mișcarea Memorandistă din Transilvania, să li se pomenească numele și opera acestor tribuni în toate bisericile și șco-

lile noastre.

Înainte de a încheia prezenta evocare, aș dori să mai adaug încă un amănunt semnificativ. La scurtă vreme de la declanșarea cercetărilor penale împotriva memorandistilor, fruntașul liberal din Regat Dimitrie Sturdza, l-a trimis la Sibiu pe marele orator și scriitor Barbu Ștefănescu Delavrancea, pentru a-l determina pe tribunul I. Rațiu să se refugieze la București, unde avea protecție. Întîlnirea a avut loc în pădurea Dumbrava, pe furiș, fiind păziți de Gărzile Naționale Românești, în curs de formare. La propunerea lui Delavrancea, dr. I. Rațiu a răspuns cu demnitate: „Multam fain, d-le Delavrancea, dar nu pot face una ca asta. Prefer să rămîn aici și să infund temnița, pentru că pilda morală pe care o dau oamenilor e mai de preț decât libertatea mea...” Și a rămas I. Rațiu să fie întemnițat împreună cu ceilalți memorandisti la Vaț și Seghedin, așa cum mai tîrziu (peste 5 decenii), urmașii lor — făuritorii de neam și țară — au rămas să fie distruși în închisorile Sighetului, Aiudului, Gherlei etc.

Ștefan MUNTEAN

George Calboreanu contra Emanoil Petruț

George Calboreanu era de loc din Turnișorul Sibiului. Venea în fiecare vară la casa părintească. Îl întîlneam adesea la Sibiu, pe alea cu castani, din fața hotelului Boulevard, pe care-i admira ne-

spus (tăiați și ei de un „deştep” din capul orașului).

George Calboreanu a făcut o mare creație în Apus de Soare de Barbu Delavrancea, în rolul lui Ștefan cel Mare. La un spectacol cu această piesă, alături de mulți alți actori, l-am așteptat la ieșirea din teatru și am strigat: Trăiască Ștefan cel Mare! apoi un grup de admiratori l-am dus pe umeri pe Calea Victoriei, în aplauzele publicului bucureștean — un moment într-adevăr patriotic care mă va urmări toată viața.

Stîlp al Teatrului Național din București, înzestrat cu o voce de tunet, întocmai ca înaintașul său Iancu Petrescu, a jucat în Cezar și Cleopatra, Vlaicu Vodă, Ion Vodă cel Cumplit, Apus de Soare; juca și comedie, la fel de bine

ca dramă — exemplu: „Bădăranii” lui Goldoni, „O noapte furtunoasă” a lui I.L. Caragiale etc.

Și acum, o întîmplare pe care mi-o povestise la un Festival „Cibinim” la care fusese invitat el și Victor Eftimiu — întîmplare petrecută între el și Emanoil Petruț, pe atunci

D-ale teatrului

tînr actor, angajat al Naționalului, care juca în Apus de Soare rolul unui boier moldovean, alături de maestrul Calboreanu.

— Auzi dom'le, zicea maestrul, vine Petruț ăsta, sau cum îl cheamă, după spectacolul „Apus de Soare” să mă invite la restaurant. Eu m-am uitat lung la el că știam eu ce știam. Și l-am rugat să mă aștepte să-mi dau jos musta-

ța să mă dezbrac de costumul lui Ștefan, apoi să mergem la restaurantul meu, unde aveam masa rezervată. Mă așteaptă Petruț, ajungem la restaurant, ne așezăm la masă, vine chelnerul Gheorghită și ne întreabă ce servim. La care eu îi spun: Dînsul plătește.

Și Petruț, repezit cu două degete ridicate, zice: 2 kg cu vin. Gheorghită nu mișcă, stă ca o statuie, așteptînd în continuare să mai comandăm, știind obiceiul meu. Adică, ce serveam, d-ale gurii, după spectacol. Eu, ca să salvez situația, simțind că lui Petruț îi cam suflă vîntul prin buzunare, l-am întrebă pe Gheorghită cu ce ne poate servi, la care mi-a spus pe de rost, toată lista de bucate. Și-i comand lui Gheorghită: două platouri cu aperitive, 30 de mici, 2 grătare, 2 snite, un miel, 10 sarmale de fiecare, 2 ciorbe de burță, un kg de țuică de Vilcea, 8 kg vin de Tîrnave cu sifon la gheață și apoi mai vedem...

În timp ce ne înfruptam din toate, îmi aruncam ochii spre Petruț și mustăceau. El, lîm palid s-a făcut negru, minca cu sughițuri, într-o tăcere desăvîrșită, iar eu ca să-l scot din apăsare îi spuneam din cînd în cînd: — Hai noroc Petruț, ce mai faci, bine ne-ai găsit. La care el îmi răspundea: — Vă rog să mă iertați maestre, știți, n-am știut... pe viitor am să... etc. Ne-au apucat zorile. L-am chemat pe Gheorghită să-i plătesc. Petruț și-a aruncat privirea în altă parte, evitîndu-l pe ospătar...

La plecare a fost drăguț că m-a ajutat să mă ridic și apoi am pornit-o amîndoi spre casă. Am urcat scara ajutat de el, cerîndu-și mereu scuze:

— Maestre, vă rog să mă iertați, n-am știut, altă dată am să...

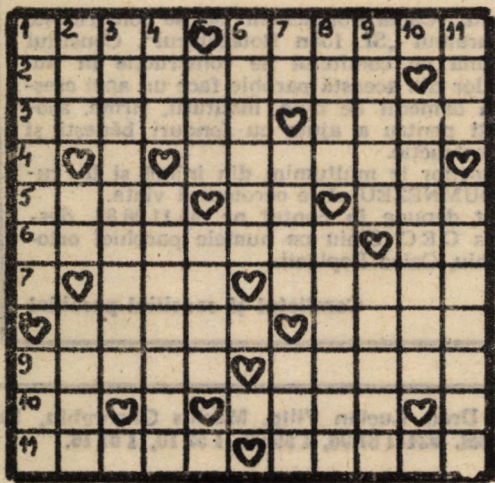
Eu, din virful scării, i-am replicat cu o voce răgușită, ce-mi mai rămăsese din cea a lui Vodă Ștefan:

— Bă Petruț, îți mulțumesc pentru distracție, noapte bună și somn ușor. Aștept să mă mai inviți și altă dată... la Turnișor.

actor Paul MOCANU

Mărțișoare

ORIZONTAL: 1) Mărțișor... — ... în dorul leii! 2) Mărțișoarele dragostei. 3) O fată... — ... și un dar! 4) Mișiori. 5) Roșu cu

alb la mărțișor — Stante! — Ceas. 6) Element de podoabă — Cumpăr din centru! 7) O mamă din negura vremurilor... — Mărțișor natural! 8) Fără multă vorbă — Însotesc babele. 9) Astrul mărțișoarelor! — Fir... gata să ia foc! 10) Campion — Infinitiv de primăvară în grădină. 11) Model — Secrete.

VERTICAL: 1) Mărțișor cu ciucuri! — Mediu rustic. 2) Fiecare cu mărțișorul lui! — Peren! — Vine, vine (inf)... 3) ...vine primăvara. 4) Temă restrînsă! — Crenguță cu mișiori. 5) Curelușă de meșină — Primele două și ultimele două la mărțișoare! 6) Femei, femei, femei... 7) Soare antic — Fumător sicilian — Frumosul din poveste. 8) Face mișiori — Sfi-oasă din fire. 9) Fostă glorie a fotbalului spaniol — Primesc mărțișoare în familie. 10) Căței cu zulufi. 11) Refren popular — Vine după mărțișor.

Dicționar: IMA, IRA, TMA.

George MARINA

DEZLEGAREA CAREULUI „FILM”

DESEN ANIMAT — OPERATORIE — CINE-MA — OX — F — USI — I — ADAMO — MONTARI — JUN — ED — UZATA — TO — N — FRAC — NT — T — TAIN — US-CARE — AN — APRIORIC — RETRAS — SALA — EXTERIOARA.

Mica publicitate

VINZĂRI-CUMPARĂRI

- Vind cuier hol. Telefon 2 67 11. (379)
- Cumpăr pipe și tutun pentru pipă. Telefon 1 79 27. (PG)

DIVERSE

- Firma „PROLANS. Serviciu Kodak, dezvoltare gratuită și garantată în 24 h. Proce C.41.
- Centre de primire a filmelor (C. 41), pentru dezvoltare și executarea de fotografii:
 - Mag. Chimicale „ARCHIM”, str. A. Iancu nr. 2;
 - Mag. „PISICA NEAGRĂ”;
 - Recepție Hotel „Bulevard”.
- Vind Egalizator, 2 boxe — 30—60 W, 1 strunguieț (Abrio) pentru timplărie, tuburi Neon de 20—14 W, TV „Olin”. Telefon 1 68 81. (380)
- BRAVO S.A., organizează excursie la ISTANBUL, în ziua de 4 martie 1992. Telefon 2 77 02. (MP)

DECESE

Sintem alături de dl. Barbu Lucian, în greua încercare pricinuită de pierderea tatălui său.

— **BARBU IOAN** —

Transmitem și pe această cale sincere condoleanțe întregii familii îndoliate.

Sindicatul Liber Independent „Metalcar” SA Sibiu. (381)

Sintem alături de dl. director Barbu Lucian, la neașteptata trecere în neființă a celui ce i-a îndrumat pașii în viață, tatăl său.

— **BARBU IOAN** —

Sincere condoleanțe familiei, ce astăzi îmbracă haina cernită, alături de un creștin, „Dumnezeu să-l ierte”.

Atelier Proiectare „Metalcar” S.A. Sibiu. (382)

Colectivul Teatrului de Stat Sibiu, este alături de d-na Lucreția Cruciat la decesul tatălui soț și transmite sincere condoleanțe familiei îndoliate.

COMEMORARE

Cu durerea adâncă în suflet, care trecerea timpului n-a putut-o alina, anunțăm că au trecut 7 ani, de când s-a stins prematur scumpul nostru frate și cumnat.

— **MIHAI ARDELEANU** —

fost asistent universitar la Catedra de limba engleză a Institutului de Învățământ Superior din Sibiu. Iulia și Udo-Peter Wagner. (378)

studio
RECORDING

SOFT SYSTEM SRL TIMIȘOARA

De curind s-a deschis magazinul „MUSIC SHOP” vis-a-vis de Restaurantul „Călugăru” la care găsiți casete audio, înregistrate în original, cu muzică disco, heavy-metal, muzică populară (pe toate gusturile).

Magazinul vă stă la dispoziție, zilnic, între orele 10—19, simbătă de la 10—15.

De asemenea mai găsiți diverse produse electronice. — 79 —

EFEMERA MEDIERE

Stepanakert — medierea șefului diplomației iraniene, Ali

Akbar Velayati, între Baku și Erevan, n-a avut efectul scontat în regiunea Nagorno-Karabagh. Reluarea luptelor în enclava armeană din Azerbaidjan, l-a împiedicat pe Velayati să viziteze regiunea. Față de bombardamentele obișnuite, au apărut tancuri și elicoptere, care au deschis focul asupra capitalei acestei provincii, Stepanakert.

UN PAS SPRE INDEPENDENȚĂ

Simferopol — Crimeea, ca-

re a fost alipită în '54 Ucrainei, și-a anunțat autonomia, autointitulându-se Republica Crimeea.

Crimeea are o populație de 2,5 milioane de locuitori, majoritatea ruși.

Președintele Ucrainei, Leonid Kravciuc, nu și-a arătat iritația la această decizie a parlamentului de la Simferopol, fiind probabil preocupat de invitația președintelui Bush, de a vizita SUA, începând de la 6.05., a.c., după cum transmite agenția TASS.

CONTROVERSATUL TRATAT

Praga — Ieri s-a încheiat vizita de 2 zile în Cehoslovacia, a cancelarului Helmut Kohl. Împreună cu președintele Vaclav Havel, a semnat tratatul germano-ceho-slovac. Deși Havel a remarcat cu satisfacție că Germania se va ocupa de integrarea Cehoslovaciei în Europa, populația din ambele state își impută una alteia imperfecțiunea tratatului.

— ignoră despăgubirea germanilor expulzați din regiunea sudetă, după 1945;

— neglijează repararea daunelor morale și materiale a victimelor nazismului;

— pactul de la Nürnberg, care a declanșat ocuparea nazistă a Cehoslovaciei, n-a fost declarat nul și neavenit.

VORBE CONTRAZISE DE FAPTE

Belgrad — „Războiul civil din Iugoslavia s-a încheiat” — spunea joi în fața parlamentului, președintele srb S. Milošević. Pentru prima oară, a recunoscut că armata federală a furnizat arme unor grupări de sârbi din alte republici.

Parcă pentru a contrazice spusele liderului srb, în Croația au avut loc cele mai aprige lupte de la începutul armistițiului de 2 luni: Osijekul a fost bombardat 8 ore, la fel ca Valkovo, oraș din apropiere. Armata federală a mai atacat orașele Zadar și Sisak (la est de Zagreb).

LANSARE

Kourou — La baza aerospațială (înființată în 1968) din Guyana Franceză (America de Sud), a avut loc a 49-a lansare a rachetei „Arianne” care a plasat pe orbită un satelit de telecomunicații japonez și primul satelit arab.

Rubrică de Emil PORIME

Grupul Școlar de Industrie Alimentară Sibiu

ANUNȚĂ desfacerea prin chioșcul alimentar, din str. Postăvarilor 18 Sibiu, a următoarelor produse:

- brinză telemea proaspătă de vacă
- franzelă
- colăcei la comandă

Telefon 1 38 62 sau 1 38 63.

— 81 —

Firma „Woodwork” S.R.L. Sibiu

• VINDE SICRIE ȘI FURNITURI (inclusiv duminică).

Sibiu, str. Bahluiului nr. 7 (între cimitir și I.T.S.): (85)

PROGRAM

LUNI,
2 MARTIE 1992

14.00 Actualități. 14.10 Căldărușii zilei. 14.20 Worldnet USA. 15.20 Avandpremiere săptămânii. 15.20 Copiii noștri

— viitori muzicanti. 16.00 Cheia succesului. 16.30 Muzica pentru toți. 17.00 Actualități. 17.05 Emisiunea în limba maghiară. 18.35 Televiziunea vă ascultă! 19.05 Studioul economic. 19.30 Desene animate: „Alice în țara minunilor”. 20.00 Actualități. 20.35 Tezaur. 21.00 Teatru TV. Restituiri I.L. Caragiale. 22.20 Lumea ideilor. Cultura istorică și societatea civilă. 22.50 Repriza a treia. Emisiune sportivă. 23.15 Cronica Parlamentului. Actualități. 23.45 Confluente. 0.35 Închiderea programului.

Societatea comercială STRĂZI ȘI PODURI S.A. Sibiu

str. Autogării nr. 5-7

ORGANIZEAZĂ în data de 10.III. 1992, ora 10, la sediul societății din municipiul Sibiu, str. Autogării nr. 5-7, licitație pentru vinzarea chioșcurilor metalice folosite cu ocazia Crăciunului în orașelul copiilor din Sibiu. Sint amplasate în parcare din fața Hotelului Bulevard Sibiu — fostă „Cazarma 90”.

Chioșcurile sint confecționate din metal, sint foarte practice și elegante și asigură prin construcție securitatea bunurilor depozitate în ele, se pretează la o activitate comercială modernă și civilizată.

Prețul de strigare este de 375 000 lei/bucată.

Participanții la licitație sint obligați a depune la casieria unității o garanție de 10% din prețul de strigare. (86)

Firma „HERCULES” Sibiu

str. Costache Negruzzi nr. 8, telefon 924/3 24 11,

efectuează săptăminal transport de persoane România — Germania și retur.

Firma facilitează obținerea asigurării medicale. (72)

Unde mergem la sfârșit de săptămână?

Sfârșitul lunilor de iarnă și primele zile ale lui mărtisor, găsesc sportivii sibieni angrenați la:

• Baschet — Divizia A — Sala C.S.S., ora 11:

BALANȚA C.S.U. SIBIU — MATRICON TIRGU MUREȘ

După jocul bun al sibienilor la Cluj, o nouă partidă în fața propriilor suporteri. Elevii lui Mircea Vulcă și Dorin Bleahu au o partidă ușoară, dar care trebuie abordată cu mul-

tă seriozitate. Am mai văzut buturugi mici, care pot răsturna care mari.

Sport... Sport...

• JUDO — Sala Armatei, ora 9:

Finala pe țară a Campionatului Național de Juniori: I, II, III.

• CROS — Parcul „Sub Arini”, ora 9:

Faza județeană la copii: I, II, III.

DUMINICĂ, 1 martie 1992

• HANDBAL — Div. B (m.) METALUL A.S.A. COPSA MICĂ — ENERGIA PANDURII TIRGU JIU

Vor reedita oltenii jocul din etapa trecută, când au obținut victoria folosind toate elementele ce le-au stat la îndemână? Ce zice elevii lui Viorel Răuclugă, îi ajută și pe cei din Tîrgu Jiu să promoveze?

CARPAȚI MÎRȘA — METALUL LUGOJ

Mîrșenii au un joc dificil, dar cum îi știu, nu cred că-l vor pierde. Mașina de șlefuit talente de la această echipă funcționează cu promptitudine. La rampă au apărut în ultimul timp jucători de care se va auzi în curînd.

Marcel BALOMIR

ANUNȚ

În orașul Sibiu, Calea Poplăcii nr. 30, se construiește o biserică cu hramul „Sf. Ioan Botezătorul”. Consiliul parohial împreună cu comitetul de construcție în numele credincioșilor din această parohie face un apel creștinesc către toți oamenii de bine, instituții, firme, asociații și societăți pentru a ajuta cu fonduri bănești și materiale de construcție.

Tuturor donatorilor le mulțumim din inimă și îi rugăm pe bunul DUMNEZEU să le ocrotească viața.

Sumele se pot depune în contul nr. 45.11.08.84, deschis la sucursala C.E.C. Sibiu pe numele parohiei ortodoxe române Sibiu, Calea Poplăcii.

Comitetul și consiliul parohial